

philippine studies

Ateneo de Manila University • Loyola Heights, Quezon City • 1108 Philippines

---

Twin Sepultures

R. Torres Pandan

Philippine Studies vol. 33, no. 3(1985) 412–413

Copyright © Ateneo de Manila University

Philippine Studies is published by the Ateneo de Manila University. Contents may not be copied or sent via email or other means to multiple sites and posted to a listserv without the copyright holder's written permission. Users may download and print articles for individual, noncommercial use only. However, unless prior permission has been obtained, you may not download an entire issue of a journal, or download multiple copies of articles.

Please contact the publisher for any further use of this work at philstudies@admu.edu.ph.

Labinwalong taon,
 Labinwalong taon ka na ngayon, at
 E, ano ngayon?
 E, ano ngayon ang kabuluhan nito
 Kung wala namang silbi,
 Kung wala namang silbi ang mga kilos mo
     sa bayang nag-aalsa,
     laban sa diktadura.

Labinwalong taon,
 Labinwalong taon ka na ngayon, at
 Tila mainam,
 Tila mainam kung ikaw ay kikilos
 Para sa kalayaan,
 Para sa kalayaang susi ng kaunlaran
     malaon nang minimithi,
     nitong ating lahi.

R. TORRES PANDAN

Twin Sepultures

I

Here is bleak and Bacolod,
 its muscovado mills rot,
 molasses on wheels glitter and tax
 in a matriarch's farm.
 The death-black dust from stainless
 steel smoke-stacks on sun-bound
 days is the heart of this heartless
 country. New-edition cars pound
 concrete, shriek past ancient
 stalk-clotted tracts. The shoreline
 dredged for space, spews dust
 past cathedral mildew
 to diadem modern-house villas.
 Past meridian, a mad *matrona*,
 as a rum-drunk in the plaza,
 cracks under her gray days.
 Both vaguely mutter to the cooling blaze
 of the cogonal sun.

II

Mark the twin city past meridian:
 Slums edge cathedrals
 and *Doña Marta's* vested novena.
Dumaans sweat their sickles
 in time to Chopin from the verandah
 of a pimply *heredera*.
 The twice-stroke of old cutters
 plying the trade to tonic
 tonight's scotch-drinking gamblers.
 All fiddle their impatience for a sun's demise.
 Burgos haply awaits both city's morbid lies.

DON PAGUSARA

Ning Pinanggang Panahon

Gikupaykupay mo ang mga hugaw
 nga nagyutik sa imong utok,
 samtang nagsayawsayawang mga ok-ok
 sa pultahan sa imong tanlag –
 gisimhot, giukiot, gikotkot
 gisupsop ang mga duga
 sa imong ambongang kamaot. . .

Gilalang ka sa pusong nga panahon
 diin naghudyaka ang mga lagong
 taliwala sa baklag nga alisngaw
 ug dunot nga sanglitanang giamoma
 sa imong limbonganong kalantip. . .

Magilakon ang mga dayandayan
 sa hardin sa imong mga pulong
 ug malipayon kang nagsaulog
 sa mga awit sa inutang kabuhong. . .

Ug nanaglurat ang mga mata
 sa mga binuhat nga nagdahik
 sa kapintas, nanagtilap sa inagos
 sa imong kaputong. . .